

INHOUD

- 2 **Genuanceerd communiceren over dementie**
door Baldwin Van Gorp
- 6 Zes zussen en hun moeder
door Mieke Hollander en Marian Vreugdenhil
- 9 In zicht
- 10 ABC kleinschalig wonen
door Sanne Mast, Anne van den Bosch,
Cynthia Veerbeek en Carolien Smiths
- 12 Veilig op huisbezoek: óók een zorg
door Ronald Geelen
- 15 In de etalage
- 16 **Dementie. En dan?**
door Patrick Verhaest
- 20 Het geheugen en dementie
door Theo Hazelhof
- 24 Kleinschaligheid, persoonsgerichte zorg
en de verzorgende
door Anneke van den Pol-Grevelink
- 25 Dementie, vergeet het maar?
door Theo Hazelhof
- 26 Onder de loep: psychogeriatric en psychoanalyse
door Han Diesfeldt
- 29 Nieuws van de Vereniging voor Psychogeriatric
- 30 **Ouderenzorg en presentie**
door Anne Goossensen en Peter Thissen
- 32 Doordenker

Bij het omslag

Teddy van Seijen is nu 65 jaar oud. Op haar zestigste is bij haar de diagnose Alzheimer gesteld. Zij was toen net gestopt met haar werk als verpleegkundige in de ggz, bij het Willibrord in Heiloo. Teddy heeft vele jaren met plezier gewerkt, maar vooral haar gezin én haar katten waren voor haar belangrijk. Logisch dat zij niet zomaar afscheid van haar poezen kon nemen, toen ze niet langer thuis kon blijven wonen. Gelukkig wil men bij WarmThuis dat alles zoveel mogelijk aan de thuis-situatie herinnert. En dus waren ook Teddy's katten meer dan welkom.

Een wereld van verschil

Nog steeds blader ik met regelmaat in het prachtige boek *Met de moed van een ontdekkingsreiziger* (2002) van fotograaf Hapé Smeele. In het voorwoord schrijft Smeele: 'Met de foto's in dit boek heb ik geprobeerd een beeld te geven van hoe acht mensen met dementie die ik jarenlang mocht volgen, hun leven ervoeren. Zeker, soms was er grote pijn en angst. Maar als je goed kijkt, zie je ook veel genegenheid, humor en liefde.' Ik zou daaraan willen toevoegen: 'en geluk'.

Zoals te zien is op de foto's van de 93-jarige Jo. Ze ligt in bed en koestert een babypop als haar kind. De gelukzalige uitdrukking op haar gezicht spreekt boekdelen. 'Als ik goed naar die foto's kijk, zie ik geen diep demente vrouw met een babypop, maar een jonge moeder met haar kind,' merkte een studente verpleegkunde onlangs tijdens een college op. Ze had gelijk. Deze en andere foto's brachten de studenten tot een completer en genuanceerder inzicht in de gevolgen van dementie: het is een nare ziekte, maar niet alleen maar ellende.

Dat is ook de strekking van het eerste artikel in dit nummer van DENKBEELD. In 'Zeg het met beelden – genuanceerd communiceren over dementie' stelt *Baldwin Van Gorp* dat gedachten en gevoelens in de samenleving over dementie in belangrijke mate bepalen hoe het publiek zich opstelt tegenover deze ziekte en de mensen die eraan lijden. En deze gedachten en gevoelens worden op hun beurt beïnvloed door beelden in de media. De auteur laat zien dat voor elk denkkader dat het beeld bepaalt (bijvoorbeeld: 'iemand met dementie wordt op den duur een lege huls'), een alternatief kan worden geformuleerd ('iemand met dementie verliest een groot aantal capaciteiten, maar blijft een individu met een eigen persoonlijkheid').

Daardoor ontstaat er ruimte voor een genuanceerder beeld en alternatieve oplossingen. En dat kan voor mensen met dementie en hun mantelzorgers een wereld van verschil maken. Datzelfde wordt beoogd met 'DementieEnDan', een multimediale campagne over onderzoek, zorg en kwaliteit van leven bij dementie. Als onderdeel van de campagne gaat documentairemaakster *Ireen van Ditschuyzen* op zoek naar de veerkracht van mensen met dementie. DENKBEELD-redacteur *Patrick Verhaest* sprak met haar over wat haar beweegt deze film te maken: 'Ik wil laten zien hoe je kunt uitzoeken wat er nog wél kan en hoe je het leuk kunt maken. Dat is voor de mantelzorger, maar ook voor de professionele verzorgende, de grootste klus. Ik hoop hen met beelden te inspireren.'

Die inspiratie wens ik ook de lezer toe.

Frans Hoogeveen, hoofdredacteur